

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bély László ügyvéd által képviselt felperesnek a APEH Központi Hivatal Hatósági Főosztály alperes ellen illetékügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. június 23-án kelt 12.K.21.574/2008/11. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 14. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 12.K.21.574/2008/11. számú ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint elsőfokú és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt 627.800 (hatszázhuszonhétezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. március 19-én kelt adásvételi szerződéssel megvásárolt három t és két b ingatlant. A felperes illetékkiszabás végett a vagyonszerzést a Komáromi Körzeti Földhivatalnál 2007. március 26-án jelentette be, ekkor benyújtott egy tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet, egy tulajdonjog fenntartással történő eladás tényének feljegyzése iránti kérelmet, három darab eredeti adásvételi szerződést, egy darab eredeti cégkivonatot és egy darab aláírási címpéldányt, továbbá a továbbértékesítésre vonatkozó szándéknyilatkozatát. Ez utóbbi nyilatkozatnak egyetlen érkezett példánya az adásvételi szerződést készítő jogi képviselőnél volt, ez a nyilatkozat a földhivatali iratok között nem volt fellelhető. A földhivatal a szándéknyilatkozatot az illetékhivatal felé emiatt nem küldte tovább.

A felperes a megvásárolt ingatlanokat 2007. június 26-án, illetve a 2007. július 18-án kelt adásvételi szerződésekkel továbbértékesítette.

Az APEH Közép-dunántúli Regionális Igazgatósága a 2008. február 15-én kelt 8155655832 számú fizetési meghagyással a felperest - a rendelkezésére álló iratok alapján - 10 %-os illetékkulcs alkalmazásával, 13.080.000 forint visszterhes vagyonátruházási illeték megfizetésére kötelezte.

A felperes 2008. február 26-án észrevételt nyújtott be, amelyben kérte a fizetési meghagyás módosítását, 2 %-os illetékkulcs alkalmazását az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 23/A.§ /1/ bekezdése alapján. Kérelméhez csatolta a továbbértékesítést igazoló adásvételi szerződéseket, valamint a cégbizonyítványát.

Az elsőfokú hatóság a 2008. április 10-én kelt 2483959938 számú határozatával az illetékfizetési kötelezettség módosítására irányuló kérelmet elutasította arra való hivatkozással, hogy a továbbértékesítésre vonatkozó szándéknyilatkozatot az illetékkiszabásra történő bejelentéskor kellett volna megtenni, vagy utóbb azt egy igazolási kérelemmel együtt lehetett volna pótolni. A felperes igazolási kérelmet nem terjesztett elő, így az illeték kiszabására az Itv. 18.§ /1/ bekezdése és 19.§ /1/ bekezdése alapján jogszerűen került sor.

A határozat ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, amelyben arra hivatkozott, hogy az észrevételükkel együtt a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig a szándéknyilatkozatot pótolták, azért kérték az illeték mértékének módosítását.

Az alperes a 2008. május 20-án kelt 4006890161 számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata és megváltoztatása, az illeték 2.616.000 forintban történő megállapítása iránt. Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárást folytatott le, meghallgatta a szerződéskötéskor a felperest képviselő ügyvédet, aki becsatolta az iratokhoz a földhivatal érkeztető bélyegzőjével ellátott továbbértékesítési szándéknyilatkozatot, továbbá az elsőfokú bíróság ennek az iratnak a birtokában megkereste a Komáromi Körzeti Földhivatalt annak tisztázására, hogy milyen iratok kerültek benyújtásra. A Komáromi Körzeti Földhivatal válasza szerint a továbbértékesítési szándéknyilatkozat a földhivatali iratok között nem található, az iktatás során körbélyegzőt használtak, a kérdéses nyilatkozat a kérelmen felsorolt mellékletek között nem szerepel, így

valószínűsíthető, hogy a szándéknyilatkozat a földhivatalhoz nem került benyújtásra. Az elsőfokú bíróság a bizonyítás anyagát értékelve és mérlegelve azt állapította meg, hogy a felperes az adásvételi szerződéssel és a szükséges többi okirattal együtt a továbbértékesítésre vonatkozó szándéknyilatkozatát is benyújtotta a Komáromi Körzeti Földhivatalhoz, amelyet a szándéknyilatkozaton szereplő iktatóbélyegző, iktatószám igazol. Mind az iktatóbélyegzővel ellátott szándéknyilatkozat példány, mind az azon és a többi, akkor a földhivatalhoz benyújtott iraton szereplő iktatószámok azonos kézírással történő feltüntetése, az iktatás azonos módja bizonyítja a szándéknyilatkozat földhivatali benyújtását. Az a körülmény, hogy a szándéknyilatkozat a földhivatali iratok között nem található, eltűnt vagy tévedésből annak minden példányát visszaadták a felperesnek, a terhére nem róható. Mindebből következően a felperes az illetékkiszabásra történő bejelentéskor a továbbértékesítési szándékára nyilatkozott az Itv. 23/A.§ /1/ bekezdésének megfelelően, a kötelezettségének ezzel eleget tett, ezért az alperes tévedett, amikor a felperessel szemben 10 %-os illetékkulcs alkalmazásával szabta ki az illetéket. A felperest a perben lefolytatott bizonyítás alapján a becsatolt szándéknyilatkozatra figyelemmel megilleti az Itv. 23/A. § /1/ bekezdésében foglalt illetékkedvezmény, az alperesi határozat emiatt jogszálysértő, ezért az elsőfokú bíróság az alperes határozatát megváltoztatta, a felperes illetékfizetési kötelezettségét 2.616.000 forintban állapította meg. Kötelezte továbbá a bíróság az alperest a pertárgy érték 2,5 %-át kitevő perköltség és a perköltséget terhelő általános forgalmi adó megfizetésére a Pp. 78.§ /2/ bekezdésére hivatkozással.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Itv. 3.§ /3/ bekezdés a/ pontját, 23/A.§ /1/-/2/ bekezdéseit, /8/ bekezdését, a Pp. 339/A. §-át, valamint a felülvizsgálati kérelem tartalma szerint a Pp. 206.§ /1/ bekezdését és a Pp. 79.§ /1/ bekezdését. Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes a határozatának meghozatalakor fennálló és ismert tények alapján jogszerű határozatot hozott. Az elsőfokú bíróságnak a Pp. 339/A.§-a alapján a határozathozatalakor fennálló tények alapján kell felülvizsgálnia a közigazgatási határozatot. A felperes sem az észrevétele, sem a fellebbezése benyújtásakor nem utalt arra a körülményre, hogy a továbbértékesítési szándéknyilatkozatát a földhivatalhoz benyújtotta, erre először csak a perben hivatkozott. Az alperes előtt a nyilatkozat földhivatali benyújtása nem volt ismert, a felperes a közigazgatási eljárás során nem járt el jóhiszeműen. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, a bizonyítékok közötti ellentmondást nem oldotta fel, a tényállást nem tisztázta. A bíróság nem értékelte

megfelelően a földhivatal válaszát, azt a földhivatali állítást, hogy hozzá a továbbértékesítési szándéknyilatkozat benyújtásra nem került, mert ezt sem a mellékleteket felsoroló kísérőokmány, sem az iktatóbélyegző formája nem igazolja. A bíróság ennek ellenére elfogadta a perben meghallgatott jogi képviselő tanúvallomását és az általa becsatolt, iktatott továbbértékesítési szándéknyilatkozatot olyan bizonyítékként, amely a földhivatalba történő benyújtást igazolja. Az elsőfokú bíróság eltúlzott mértékű perköltség megfizetésére kötelezte, arra figyelemmel is, hogy az alperes a rendelkezésre álló iratok alapján, az általa ismert tények alapján jogszerűen hozta meg a határozatát.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint a bizonyítékok között ellentmondás nincs, a földhivatal a válaszában csak valószínűsítette, de nem zárta ki a lehetőségét annak, hogy a továbbértékesítési szándéknyilatkozat iktatásra kerülhetett és nem vitatta azt sem, hogy a benyújtott példányon szereplő átvételi bélyegző és kézírás valódi. A felperesnek csak a perben nyílt módja az állítása igazolására, mert a szerződést ellenjegyző ügyvéd a bírósági tárgyalást megelőzően lelte fel az iratanyag között a továbbértékesítési szándéknyilatkozat iktatott példányát. A peres eljárásában bizonyított volt, hogy jogosult a 2 %-os illetékkedvezmény igénybevételére.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a perköltség vonatkozásában alapos, egyebekben alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a bizonyítékok értékelésére vonatkozó és az illetékkedvezményt érintő felülvizsgálati kérelmet az alábbiak szerint alaptalannak találta:

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során és a bizonyítékok értékelésénél nem sértette meg a Pp. 206.§ /1/ bekezdésének előírásait. Az elsőfokú bíróság meghallgatta az adásvételi szerződést készítő és ellenjegyző ügyvédet, akinél a továbbértékesítési szándéknyilatkozat földhivatali érkeztető bélyegzővel ellátott példánya volt és az az iratokhoz becsatolásra került. Az elsőfokú bíróság ezt az iratot megküldte másolatban a Komáromi Körzeti Földhivatalnak, amely a megkeresésre adott válaszában csak arra tudott nyilatkozni, hogy a földhivatali iratok között ez a szándéknyilatkozat nem szerepel, az iktatott mellékletek között felsorolásra nem került. A földhivatal állította, hogy 2007. márciusában a hivatal körbélyegzőjével, dátummal és aláírással igazolták az eredeti iratok átvételét. Valószínűsítette a földhivatal a válaszában, hogy a kérdéses szándéknyilatkozat a hivatalhoz nem került benyújtásra. Az elsőfokú

bíróság a földhivatal válaszát a többi bizonyítékkal együtt értékelte, az abban állított tényeket megvizsgálta. Az iktatás módjára vonatkozó földhivatali állítást összevetette az eredeti nyilatkozaton és a földhivatalhoz benyújtott egyéb iratokon szereplő iktatással, és azt állapította meg, hogy figyelembe véve az iktatás módját és az iktatóbélyegzőn szereplő kézírást, a továbbértékesítési szándéknyilatkozat is iktatásra került a földhivatalnál, azonban utóbb meg nem állapítható okból abból példány ott nem maradt. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokból okszerű következtetést vont le, megállapítása logikailag nem ellentmondó, nem jogszerűtlen. A földhivatal érkeztető bélyegzőjével, iktatószámmal ellátott szándéknyilatkozat példány tanúsítja, hogy a felperes a földhivatalhoz azt az Itv. 23/A.§ /1/ bekezdése szerinti határidőben benyújtotta. A felperes terhére nem róható az a körülmény, hogy a földhivatalnál abból egyetlen példány sem maradt és a nyilatkozat az illetékhathatósághoz továbbításra nem került.

Mindebből következően az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes az Itv. 23/A.§ /1/ és /2/ bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget tett, így megilleti a 2 %-os illetékkedvezmény.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében hangsúlyozta, hogy a bíróság a Pp. 339/A.§-a alapján a határozat meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül az alperesi határozatot. A bíróságnak azonban - az alperes által is helytállóan hivatkozott az 1/2007.KK véleményre is figyelemmel -, meg kell vizsgálnia mindazokat a tényeket, adatokat, bizonyítékokat, amelyek a hatóság előtt valamilyen okból nem voltak ismertek, de a döntés meghozatalakor kétség kívül fennálltak. A perbeli esetben az alperes nem bírt tudomással a továbbértékesítési szándéknyilatkozat benyújtásáról, ez azonban nem eredményezheti azt, hogy a nyilatkozat benyújtásának tényét az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyja a döntése meghozatalánál. A bíróságnak a perben bizonyított tények alapján kell megítélnie a keresettel támadott határozat törvényességét, jogszerűségét.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszerűen járt el, amikor az alperes határozatát a Pp. 339.§ /2/ bekezdés g/ pontja alapján megváltoztatta és az illeték mértékét az Itv. 23/A.§ /1/ bekezdése alapján állapította meg.

Megalapozottnak találta viszont a Legfelsőbb Bíróság az alperesnek a perköltség vonatkozásában előterjesztett felülvizsgálati kérelmét.

Az elsőfokú bíróság a perköltség megállapításakor nem volt figyelemmel arra, hogy az alperes a határozata meghozatalakor az általa ismert tények alapján jogszerűen hozta meg a határozatát,

mert bár ezt az elsőfokú bíróság az ítélete harmadik oldalán tényként megállapította, a perköltség mértékénél már nem értékelte. A Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezését jogsértőnek találta, mert a Pp. 79.§ /1/ bekezdése alapján a bíróságnak az eset összes körülményét mérlegelve, a perben kifejtett munkára, az ügy bonyolultságára, a bizonyítás terjedelmére is tekintettel kell a perköltség összegéről határoznia. Az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor nem hagyhatja figyelmen kívül a pervesztésre vezető okokat sem, ha az alperes határozatáról maga állapítja meg, hogy az a meghozatalakor ismert tények alapján jogszerű volt és csak a perben lefolytatott bizonyítás eredményeként bizonyult jogsértőnek.

A Legfelsőbb Bíróság mindezek alapján a Pp. 275.§ /4/ bekezdése alapján a jogerős ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezte, egyebekben a törvényes és megalapozott jogerős ítéletet a Pp. 275.§ /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság az elsőfokú perköltséget a Pp. 78.§ /1/ bekezdése, 79.§ /1/ bekezdése, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ /2/ bekezdés a/ pontja és /5/ bekezdése alapján, a /6/ bekezdésben foglalt mérsékléssel élve a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, az ügy jellegére tekintettel, a pervesztésre vezető okok figyelembe vételével állapította meg. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati perköltség összegéről a Pp. 78.§ /1/ bekezdése alapján arra is figyelemmel döntött, hogy az alperest a felülvizsgálati eljárásban túlnyomórészt pervesztesnek tekintette.

Az alperes illetékmentessége miatt a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli. A felülvizsgálati eljárási illetékének mértéke az Itv. 50.§ /1/ bekezdése alapján 10.464.000 forint pertárgyérték után került megállapításra.

Budapest, 2010. április 19.

Dr. Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági írnok